

Odluka:

Rev 1027/2021-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Rev 1027/2021-2

Datum odluke: 03.05.2022

Vrsta odluke: Presuda

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 1027/2021-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Vučemila, predsjednika vijeća, Jasenke Žabčić, članice vijeća i sutkinje izjaviteljice, te Viktorije Lovrić, Marine Paulić i Darka Milkovića, članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A. 2. d.o.o., OIB:B1, A1, kojeg zastupa punomoćnica S. D., odvjetnica u Zagrebu, protiv tuženika U. L. C. d.o.o., OIB:B2, A2, kojeg zastupa punomoćnica K. K., odvjetnica u Zagrebu, radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6428/2019-3 od 4. studenoga 2020., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-814/2018 od 25. rujna 2019., u sjednici održanoj 3. svibnja 2022.

p r e s u d i o j e:

Revizija se odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje nedopuštenosti ovrhe na temelju zadužnice od 15. svibnja 2007. izdane po tužitelju u korist tuženika, a koju je tuženik za iznos od 12.998,13 kn podnio na naplatu Financijskoj agenciji dana 29. siječnja 2010. (toč. I. izreke). Ujedno je naloženo tužitelju da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.500,00 kn (toč. II. izreke).

2. Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba tužitelja i potvrđena je prvostupanjska presuda.

3. Ovaj sud, ocijenivši da je shvaćanje izraženo u drugostupanjskoj presudi u suprotnosti sa shvaćanjem ovog suda izraženom u odluci ovog suda broj Rev-946/08 od 27. listopada 2010., dopustio je reviziju u odnosu na pitanje:

„U slučaju kada je (bjanko) zadužnica dostavljena na naplatu banci odnosno Financijskoj agenciji, a tražbina vjerovnika nije mogla biti ostvarena isplatom zaplijenjenog iznosa, počinje li zastara teći nakon dostave zadužnice na naplatu?“.

4. Postupajući po navedenom dopuštenju tužitelj protiv drugostupanjske presude podnio je reviziju iz čl. 382. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP), temeljeći reviziju na tvrdnji o pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud prihvati reviziju i preinači drugostupanjsku presudu, odnosno da ukine nižestupanjske presude i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

5. Na reviziju nije odgovoreno.

6. Revizija nije osnovana.

7. U povodu revizije iz čl. 382. ZPP-a revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena (čl. 391. st. 1. ZPP-a).

8. Predmet spora u revizijskom stadiju postupka je zahtjev za utvrđenje nedopuštenosti postupka izravne naplate iznosa od 12.998,13 kn s pripadajućim zateznim kamatama koji postupak je pokrenuo tuženik podnoseći dana 29. siječnja 2010. na naplatu Financijskoj agenciji bjanko zadužnicu na kojoj je potpis tužitelja ovjeren 15. svibnja 2007., a koji zahtjev tužitelj temelji na tvrdnji o nastupanju zastare.

9. Pozivajući se na shvaćanje ovog suda izraženo u odluci broj Rev-946/08-2 od 27. listopada 2010. smatra tužitelj da je podnošenjem zadužnice na izravnu naplatu dana 29. siječnja 2010., prekinuto zastarijevanje, a kako u vrijeme podnošenja zadužnice na naplatu na računu tužitelja kao dužnika nije bilo sredstava, da je zastara već sljedećeg dana, dakle, 30. siječnja 2010., počela ponovno teći. Kako tuženik od 30. siječnja 2010. nije poduzeo ni jednu radnju kojom bi prekinuo zastarijevanje, da je po proteku roka od tri godine nastupila zastara.

10. Prvostupanjski sud tužbeni zahtjev ocijenio je neosnovanim uz obrazloženje

- da je postupak izravne naplate na temelju zadužnice tuženik pokrenuo sukladno ovlaštenju iz čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ) koji je bio na snazi u vrijeme izdavanja zadužnice; - da prema navedenoj odredbi dužnik može javnobilježnički ovjerovljenom ispravom dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni određeni njegov račun kod banke ili druge pravne osobe koja obavlja poslove platnoga prometa te da se novčana sredstva s toga računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno s računa isplaćuju vjerovniku;

- da prema navedenoj odredbi takva isprava ima učinak pravomoćnoga rješenja o ovrsi kojim se zapljuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate, međutim, da neovisno o takvom učinku ta isprava ne predstavlja pravomoćnu sudsku odluku te se na nju ne može primijeniti desetogodišnji rok propisan odredbom 233. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ 35/05 i 41/08-dalje: ZOO), već trogodišnji rok propisan odredbom čl. 228. st. 1. istog Zakona; - da do podnošenja zadužnice na izravnu naplatu sporna tražbina tuženika nije bila zastarjela;

- da je dana 1. siječnja 2011. stupio na snagu Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ 91/10 - dalje ZPONS) kojim je provedba izvansudske ovrhe na novčanim sredstvima izvršenika kod banaka povjerena Financijskoj agenciji te je određeno da će s tim danom Financijska agencija preuzeti od banaka osnove za plaćanje upisane u njihovim očevidnicima po kojima postupak ovrhe, odnosno postupak osiguranja još uvijek traje, s time da se u osnove za plaćanje ubrajaju i zadužnice (čl. 32. st. 1. i čl. 33. ZPONS-a);

- da kad je prekid nastao podnošenjem zadužnice na naplatu prekid zastarijevanja traje sve do okončanja postupka, do kojeg dolazi ili povlačenjem zadužnice s naplate ili namirenjem na temelju iste;

- da Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ne propisuje rok u kojem zadužnica mora biti naplaćena;

- da se zadužnica još uvijek nalazi u redosljedu osnova za plaćanje i ovršni postupak nije obustavljen,

stoga da prekid zastarijevanja i dalje traje, dakle, da nije nastupila zastara sporne tražbine.

11. Drugostupanjski sud prihvatio je utvrđenje i pravno shvaćanje prvostupanjskog suda (osim u pogledu trajanja zastarnog roka - pet umjesto tri godine). Pritom, odgovarajući na žalbene navode, kao neprihvatljivu i nelogičnu otklanja tvrdnju tužitelja da u situaciji kad na računu dužnika nema sredstava, a s obzirom na odredbu čl. 180.a st. 1. OZ-a, prema kojoj se ovrha smatra provedenom dostavom rješenja banci, zastara ponovno počinje teći sljedećeg dana.

12. Drugostupanjski sud poziva se i na shvaćanje sjednice Odjela trgovačkih i ostalih sporova Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 29. listopada 2020. koje glasi:

„Kada je zadužnica ili rješenje o ovrsi dostavljeno na naplatu banci u vrijeme važenja čl. 180.a Ovršnog zakona, samom dostavom na naplatu banci odnosno Financijskoj agenciji navedenih ovršnih osnova za plaćanje ovrha nije dovršena, ako tražbina nije namirena isplatom vjerovniku zaplijenjenog iznosa, pa od dana dostave zadužnice odnosno rješenja o ovrsi na naplatu zastara nije počela teći

iznova.“

13. Tužitelj u reviziji ustraje u tvrdnji o pogrešnoj primjeni materijalnog prava jer da su nižestupanjski sudovi pogrešno protumačivši odredbu čl. 180.a st. 1. OZ, pogrešno primijenili materijalno pravo iz čl. 245. st. 3. ZOO-a.

14. Suprotno tvrdnji revidenta, pravilno je drugostupanjski sud protumačio odredbu čl. 180.a st. 1. OZ-a (koja odredba se uostalom odnosi na sudsku, a ne izvansudsku ovrhu), prema kojoj se ovrha smatra provedenom dostavom rješenja banci, kada je zaključio da se ta odredba odnosi na situaciju kada na računu dužnika ima sredstava te se ovrha (određena rješenjem o ovrsi) dovršava zapljenom novčanih sredstava na računu i isplatom ovrhovoditelja. Nasuprot tome, da se ta odredba ne može primijeniti u slučaju nedostatka novčanih sredstava na računu dužnika, a što da proizlazi i iz odredbe čl. 29. st. 3. Zakona o platnom prometu u zemlji („Narodne novine“ broj 117/01, 132/06, 91/10 i 133/09), odnosno kasnijih odredaba čl. 4. do 11. ZPONS-a, koje uređuju postupanje Financijske agencije u slučaju nedostatka novčanih sredstava na računu dužnika na način da se nalog za plaćanje evidentira i izvršava po priljevu sredstva.

15. Odredbama čl. 9. st. 3., 4. 5. 6. 7. i 8. ZPONS u bitnom, bez vremenskog ograničenja, određene su radnje provedbe ovrhe koje poduzima Agencija i banke, sve do izvršenja osnove za plaćanje, kada, sukladno odredbi čl. 9. st. 8. ZPONS, Agencija u Jedinstvenom registru računa briše oznaku blokade računa i oznaku raspolaganja oročenim sredstvima.

16. Budući da prema utvrđenju sudova nije došlo do izvršenja osnove za plaćanje, niti je zadužnica povučena, prekid zastarijevanja nastao podnošenjem zadužnice na naplatu (čl. 241. ZOO), nije prestao, dakle, i dalje traje, odnosno je eventualno trajao do stupanja na snagu Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ 68/18) 14. srpnja 2018. (koja okolnost nije bila predmet raspravljanja u postupku koji je prethodio reviziji).

17. Kako su nižestupanjski sudovi pravilno primijenili materijalno pravo kada su zaključili da prekid postupka nastao podnošenjem zadužnice na naplatu nije prestao te da nisu ostvarene pretpostavke iz čl. 245. st. 3. ZOO-a za ponovni početak zastarijevanja, to nije osnovan revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

18. Kako ne postoji razlog zbog kojeg je revizija podnesena valjalo je na temelju odredbe čl. 393. st. 1. ZPP-a reviziju odbiti kao neosnovanu.

Zagreb, 3. svibnja 2022.

Predsjednik vijeća:
Ivan Vučemil

Zagreb, 3. svibnja 2022.